

POSTANOWIENIE

2 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski

na posiedzeniu niejawnym 2 lipca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa B. spółki akcyjnej w W.
przeciwko W.H. i J.K.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej W.H.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 10 lipca 2024 r., V AGa 120/22,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od W.H. na rzecz B. Spółki Akcyjnej w W. kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia W.H. do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 lipca 2024 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach, w sprawie z powództwa B. Spółki Akcyjnej w W. przeciwko W.H. i J.K. o zapłatę, na skutek apelacji pozwanej W.H. od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z 5 października 2021 r., oddalił apelację (pkt II) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania (pkt III).

Wyrok został zaskarżony przez pozwaną W.H. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, pozwana wskazała, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne.

Strona powodowa złożyła odpowiedź na skargę kasacyjną, w której wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Konieczna selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu odbywa się w drodze badania zasadności wniosku skarżącego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przesłanki pozytywnej weryfikacji tego wniosku określa art. 398⁹ § 1 k.p.c. Są nimi: (1) występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego; (2) istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) nieważność postępowania lub (4) oczywista zasadność skargi. Dokonując tej weryfikacji, Sąd Najwyższy bada jedynie to, czy w sprawie zaistniała przynajmniej jedna z przesłanek uzasadniających wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, nie zaś podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie

objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozstrzygnięte dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia twierdzenia, że występuje ono w danej sprawie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, 26 września 2005 r., II PK 98/05, 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Skarżąca wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne dotyczące oceny czy po prawomocnym wykreśleniu spółki z o.o. z rejestru, bez sukcesji uniwersalnej i następstwa prawnego, jej zobowiązania wygasają, a w konsekwencji wygasa również poręczenie udzielone na zabezpieczenie tego długu (jako czynność akcesoryjna). To zagadnienie zostało już omówione w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W postanowieniu z 10 maja 2012 r. (IV CSK 369/11) w sprawie o wykreślenie hipotek przymusowych z uwagi na wygaśnięcie wierzytelności zabezpieczonych hipoteką wskutek wykreślenia spółki dłużnika z rejestru przedsiębiorców, Sąd przyjął, że wykreślenie dłużnika nie jest okolicznością uzasadniającą wykreślenie hipotek. Stanowisko Sądu spotkało się z aprobatą doktryny.

Skarżąca wskazała, że w sprawie występuje również istotne zagadnienie prawne dotyczące oceny czy pobieranie opłat za rzekome dodatkowe „ubezpieczenia”, które nie zostały wykazane żadnym dowodem istnienia, umowy ubezpieczenia, stanowi obejście przepisów o odsetkach maksymalnych. Jakkolwiek stanowisko przedstawione przez Sąd Apelacyjny nie było trafne, to jednak ostateczny kierunek rozstrzygnięcia tej wątpliwości odpowiada prawu. Trzeba podkreślić, że opłaty z tytułu ubezpieczenia nie stanowią odsetek lecz konstrukcję odrębną, a więc tzw. koszty pozaodsetkowe, które podlegają samodzielnej ocenie prawnej. Z założenia zatem nie można przyjąć, że pobieranie kosztów pozaodsetkowych stanowi obejście przepisów o odsetkach maksymalnych.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono

na podstawie art. 98 § 1 i art. 99 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2026 r., poz. 118).

(M.M.)

[SOP]